

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

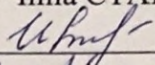
Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Кафедра туристичного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Інна СТАШЕВСЬКА

27 серпня 2020 р.

ЕКОНОМІКА ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма Туризмознавство

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

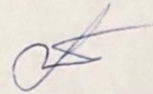
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Харків, 2020

Робоча програма Економіка туристичного підприємства
за спеціальністю 242 Туризм. « 25 » серпня, 2020 року 11 с.
Мова навчання — українська

Розробник: **Марина ЗАЙЦЕВА**, канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу

Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 2
Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

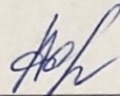

Любов БОЖКО

(підпис)

Робочу програму затверджено на Раді факультету соціальних комунікацій і музейно-
туристичної діяльності
Протокол від « 25 » серпня 2020 року № 1

Голова Ради факультету,
доктор педагогічних наук, професор

Алла СОЛЯНИК

(підпис)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Розділів- 3	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки 242 “Туризм”	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Спеціальність (освітньо-професійна програма)	Рік підготовки:
Загальна кількість годин -120		4-й
		Семестр
		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,2 самостійної роботи студента — 4,4	Ступінь: Бакалавр	Лекції:
		20 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Самостійна робота:
80 год.		
		Вид контролю: іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 40/80

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Економіка туристичного підприємства» призначена для фахової підготовки бакалаврів факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності. У програмі вміщено емаічний план, зміст курсу, теми семінарських та практичних занять, завдання для самостійної роботи, методи контролю, список літератури до курсу., а також відповідних електронних ресурсів.

«Економіка туристичного підприємства» є базовою при підготовці фахівців за спеціальністю «Туризм». Економіка туристичного підприємства вивчає теорію і практику господарської діяльності

туристичного підприємства в умовах ринкової економіки, а саме: 1) економічні закони, закономірності та форми їх прояву в господарюванні на рівні підприємства; 2) ресурсне забезпечення, формування і раціональне використання виробничого потенціалу підприємства; 3) фінансово-економічні результати та шляхи підвищення ефективності господарської діяльності туристичного підприємства.

Мета навчальної дисципліни – є формування системи наукових поглядів на господарську систему підприємства, основних умінь по ефективному використанню ресурсів туристичного підприємства з метою отримання прибутку та підвищення конкурентоспроможності підприємства. При цьому майбутнім фахівцям необхідно отримати спеціальні економічні знання щодо способів виживання підприємства в умовах економічної кризи: реструктуризації, санації та процедури банкрутства суб'єктів господарювання, створення комплексної системи економічної безпеки підприємства.

Інтегральна компетентність:

- Здатність комплексно розв'язувати складні професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань:
 - навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
 - здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми;
 - здатність планувати та управляти власним часом.

Спеціальні компетентності:

- знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності;
- уміння застосовувати фахові знання на практиці;
- здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем;

- здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку;
- здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу;
- здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
- уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

Програмні результати навчання:

- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;
- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;
- знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;
- розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;
- ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;
- розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);
- застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;
- встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;
- проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань;
- діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;
- управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;
- адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;
- аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;
- виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;

-приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

-професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях..

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчити сутність підприємства, сфери та напрямки підприємницької діяльності;
- ознайомити студентів з основними видами підприємств, організаційними формами підприємства;
- вивчити особливості правових і господарських відносин між учасниками підприємницької діяльності;
- ознайомити з особливостями організації підприємницької діяльності в Україні;
- навчити аналізувати і складати договірну документацію;
- навчити проводити аналіз стану підприємства;
- засвоєння ролі ціни в сучасному господарському механізмі;
- вивчення основ та методології ринкового ціноутворення,
- придбання умінь за визначенням цін у комерційній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 3-х розділів, які містять **10 тем**, зв'язаних між собою змістовими складовими.

РОЗДІЛ 1. Підприємство в системі ринкових відносин. Містить 2 теми. Підприємство як суб'єкт господарювання. Планування діяльності підприємства. Бізнес-план.

РОЗДІЛ 2. Ресурси підприємства та їх використання. Містить 4 тем. Персонал підприємства. Організація та стимулювання праці. Капітал підприємства. Основні фонди підприємства. Оборотні засоби підприємства. Нематеріальні активи підприємства.

РОЗДІЛ 3. Діяльність підприємства, її результати та ефективність. Містить 4 тем. Інвестиційна та Інноваційна діяльність підприємства. Витрати виробництва і реалізації продукції. Ціноутворення. Фінансова діяльність підприємства. Основні фінансові результати. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Антикризова діяльність підприємства. Економічна безпека підприємства.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту. Передбачено **рубіжні етапи контролю** у формі усного опитування, рішення задач, словників термінів, рефератів, якості виконаних завдань самостійної роботи студентів, практичної роботи, тестування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	п	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7

Розділ 1. Підприємство в системі ринкових відносин						
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання.		2		2		4
Тема 2. Планування діяльності підприємства. Бізнес-план.		2		2		6
Разом за підрозділом 1		4		4		10
Розділ 2. Ресурси підприємства та їх використання						
Тема 3 Персонал підприємства. Організація та стимулювання праці.		2		2		10
Тема 4. Капітал підприємства. Основні фонди підприємства.		2		2		8
Тема 5. Оборотні засоби підприємства.		2		2		6
Тема 6. Нематеріальні активи підприємства.		2		2		6
Разом за підрозділом 2		8		8		30
Усього		12		12		40
Розділ 3. Діяльність підприємства, її результати та ефективність.						
Тема 7. Інвестиційна та Інноваційна діяльність підприємства.		2		2		10
Тема 8. Витрати виробництва і реалізації продукції. Ціноутворення		2		2		10
Тема 9. Фінансова діяльність підприємства. Основні фінансові результати		2		2		10
Тема 10. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Економічна безпека підприємства		2		2		10
Разом за підрозділом 3		8		8		40
Усього		20		20		80

Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Економічний потенціал підприємства та ефективність його використання	2
2	Планування виробничої діяльності підприємства: сутність, принципи, методи	2
3	Зовнішній та внутрішній ринок праці підприємства, їх взаємозв'язок	2

4	Статутний капітал підприємства	2
5	Показники ефективності використання оборотних засобів.	2
6	Нематеріальні активи: поняття, охорона та реалізація права власності.	2
7	Інвестиції та інновації в діяльності підприємства.	2
8	Калькуляція собівартості, класифікація витрат за статтями.	2
9	Доходи підприємства: поняття, види, джерела	2
10	Оцінка конкурентоспроможності продукції підприємства.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Сутність та структура економічного потенціалу підприємства.	4
2	Еволюція господарської діяльності підприємства відповідно до концепції маркетингу	6
3	Розроблення виробничої програми	10
4	Продуктивність праці та її основні показники.	8
5	Структурні елементи капіталу підприємства.	6
6	Створення амортизаційного фонду підприємства	6
7	Частини оборотних коштів підприємства	4
8	Промислова та інтелектуальна власність	4
9	Інвестиційний проект	8
10	Роль інновацій у розвитку підприємства	4
11	Калькулювання собівартості. Види цін.	5
12	Структура фінансових ресурсів підприємства	5
13	Порівняльні та конкурентні переваги підприємства	6
14	Типи та види криз підприємства.	4

7. Методи навчання

Лекції, семінарські та практичні заняття, робота з джерелами (літературними, Internet), дискусія, самостійна робота.

8. Методи контролю

Нарахування балів за відповіді на семінарських і практичних заняттях та під час дискусій; рішення задач, нарахування балів за реферати. та поточне тестування.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (іспит)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T86	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Розподіл балів за формами контролю.

Наприклад:

- відвідування заняття (пара) — 1; ... 17 пар — до 17 балів
- відповідь під час семінару — 3-5; ... 3 семінари — до 15 балів
- виконання практичного завдання — 3-5; ... 3 практичних завдання — до 15 балів
- усне опитування — 1-2; ... 3 усних опитування — до 6 балів
- письмове тестування — 3-5; ... 2 письмове тестування — до 10 балів
- підготовка та виступ з рефератом — 5-7
- тощо.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

Іспит — від 60 до 90 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку та іспиту
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення (ІКНМЗД). Робоча програма курсу, методичні рекомендації для виконання самостійної роботи.

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

- 1.Блонська В. І. та ін. Економіка підприємства: теорія і практикум: навч.-метод. посіб. / В. І.Блонська та ін. – Львів: Магнолія 2006, 2008.
2. Бойчик І. М. та ін. Економіка підприємства: навч. посібник. / І. М. Бойчик та ін. – К.: Каравела, 2001.
3. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посібник. / З. С. Варналій. – К. : Знання-Прес, 2006.
4. Збарський В.К. Підприємство і підприємництво: питання теорії і практики. / В.К. Збарський. – К.: ДАКККіМ, 2006.
5. Мельник Л. Г. та ін. Економіка підприємства: підручник. / Л. Г. Мельник та ін. – Суми: Унів. кн., 2004.
6. Мельник Л. Г. Экономика предприятия: учеб. пособие. / под общ. ред. Л. Г. Мельника.– Сумы: Унив. кн., 2005.
- 7.Тарасюк Г.М. Планування комерційної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ Г.М. Тарасюк.– К.: Каравела, 2008.
8. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г.М. Тарасюк. К.: Каравела, 2011.
9. Шваб Л. І. Економіка підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.І. Шваб.– К.: Каравела, 2011.
10. Шлійко А.В. Економіка підприємства на ринку товарів і послуг: навч. посібник. / А.В. Шлійко. – К.: Центр навч. л-ри, 2008.

Допоміжна

- 11.Амоша А. Н. Экономическая эффективность улучшения условий труда./ А. Н Амоша — Донецк: НЭП НАН Украины, 1998. — 378 с.
12. Березін О. В. Економіка підприємства : навч. посіб. / О. В. Березін, Л. М, Березіна, Н. В, Бутенко. – К. : Знання, 2009. – 390 с.
13. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. / И. А. Бланк — К.: Ника-центр, Эльга, 2002. — 528 с.
14. Бойчик І. М. Економіка підприємства: Навч. Посібник. / І. М. Бойчик— К.: Атіка, 2004. — 480 с.
15. Власова Н. О. Економіка підприємства : навч. посіб. у структурно-логічних схемах / Н. О. Власова, В. В. Гармаш, С. М. Шинкар, Л. І. Безгінова, С. М. Сукачова. – Харків : Харк. держ. університет харчув. та торгівлі, 2008. – 279с.
16. Гриньов А. В. Організація та управління на підприємстві.— Харків: Вид. дім «ІНЖЕК», 2004 — 329 с.
17. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навч. Посібник. / Г. Т. Завіновська— К.: КНЕУ, 2003. — 300 с.
18. Иванилов А. С. Экономика и организация производства: Учеб. Пособие. / А. С. Иванилов —

Харьков: Вища шк., 2001. — 332 с.

19. Куденко М. Ю. Економіка підприємства : навч. посіб. / М. Ю. Куденко, С. М. Осипенко, М. В. Черкащина, Л. Г. Шкодіна. — Х. : Акад. ВВ МВС України, 2009. — 218с.
20. Мельник Л. Г. Экономика предприятия : учеб. пособие / под общ. ред. проф. Л. Г. Мельника. — 2-е изд., испр. — Сумы : ИТД «Университ. книга», 2003. — 638с.
21. Москалик В. Є.. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. / М. А. Белов , Н. М. Євдокимова , В. Є. Москалюк та ін.; за заг. ред. Москалика В. Є. — К.: КНЕУ, 2002. — 252 с.
22. Осовська Г. В. Організаційні структури управління підприємствами // Вісник Житомирський державний технологічний університет. — Житомир: ЖДТУ. 2002. — № 20. — С. 330—343.
23. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін Вид. 2-е, перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 1999. — 384 с.
24. Покропивний С. Ф. Экономика предприятия: Задачи. Ситуации. Решение: Учеб. пособие / Под ред. С. Ф. Покропивного. — К.: Знання, 2001.
25. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства : підруч. / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. — Вид. 2-ге, перероб. та доп. — К. : КНЕУ, 2001. — 528с.
26. П'ятницька Н.О. Економіка підприємства підручн. для ВУЗів / За ред. проф. Н.О. П'ятницької. — К.: Київ. Нац.. торг.-екон. Ун-т, 2005. — 632
27. Посилкіна О. В. Економіка підприємства / за ред. О. В. Посилкіної. — Х. : Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2006. — 488с.
28. Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства: Навч. Посібник. / Г. М.Тарасюк, Л. І. Шваб — Житомир: ЖДТУ, 2003. — 580 с.
29. Ушакова Н. М. Економіка підприємства : підруч. / за заг. ред. проф. Н. М. Ушакової. — К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2005. — 569с.
30. Шегда А. В. Економіка підприємства : підруч. / за ред. А. В. Шегди. — К. : Знання, 2006. — 614с

Інтернет-ресурси:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

<https://tourlib.net/>